

WOJEWODA POMORSKI

WK-I.431.17.2019.AP

Gdańsk, dnia lipca 2019 r

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Starostwo Powiatowe w Słupsku ¹ (dalej: <i>starostwo</i>)
Przedmiot kontroli	realizacja zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej
Okres objęty kontrolą	od 1 października 2018 r. do 31 marca 2019 r.
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	kontrola pozaplanowa, w trybie zwykłym, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ²
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	od 12 do 13 czerwca 2019 r.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł Lisowski – starosta powiatu słupskiego ³ (dalej: <i>starosta</i>) od 20 listopada 2018 r. do chwili obecnej; Zdzisław Kołodziejcki – starosta powiatu słupskiego – od 1 grudnia 2014 r. do 19 listopada 2018 r. ⁴
Skład zespołu kontrolującego	Aleksandra Piotrowska – starszy inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolującego, Roman Zanewycz – starszy inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego ⁵ .

Informacje wstępne:

Dnia 15 czerwca 2018 r. została uchwalona *ustawa o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw*⁶ (dalej: *ustawa o zmianie unpp*). Na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej* (dalej: *unpp*) zaczęły funkcjonować nowe usługi - nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatna mediacja oraz rozszerzono katalog beneficjentów. Oznacza to, że od dnia 1 stycznia 2019 r. do uzyskania pomocy uprawniona jest każda osoba fizyczna, która

¹ ul. Szarych Szeregów 14, 76-200 Słupsk

² t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.

³ Uchwała nr I/3/2018 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Starosty Słupskiego, akta kontroli str. 63

⁴ Uchwała nr I/3/2014 Rady Powiatu Słupskiego z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie wyboru Starosty Słupskiego, akta kontroli str. 62

⁵ Upoważnienie nr 45/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r.

⁶ Dz.U. z 2018 r. poz. 1467

WYDZIAŁ KONTROLI

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 368, fax: 58 30 77 106
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl

złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Ustawa nakłada również na powiaty obowiązek realizacji zadań z zakresu edukacji prawnej. System⁷ gwarantuje bezpłatny dostęp do darmowych porad prawnych oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w lokalnych społecznościach. Stopniowo będzie też wdrażana nieodpłatna mediacja.

Minister Sprawiedliwości mając na uwadze zapewnienie jakości świadczonych usług polecił wojewodom przeprowadzenie kontroli, mających potwierdzić wdrożenie w powiatach najważniejszych aspektów realizacji znowelizowanej ustawy.

W związku z powyższym przeprowadzono kontrolę systemu nieodpłatnej pomocy prawnej (dalej: *npp*) pod względem organizacyjnym, merytorycznym i jakości obsługi osób uprawnionych.

W celu realizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2019 r. Zarząd Powiatu Słupskiego podjął:

- w dniu 8 listopada 2018 r. Uchwałą Nr 113/2018⁸ w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego powiatu słupskiego w 2019 roku z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

Następnie Zarząd Powiatu Słupskiego na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2018 roku zatwierdził wyniki prac komisji konkursowej do opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego powiatu słupskiego w 2019 roku z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej ogłoszonym 8 listopada 2018 roku⁹.

Zgodnie z § 21 ust. 1 pkt 4 lit. d) Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Słupsku¹⁰ (dalej: *regulamin organizacyjny*) nadzorowanie prawidłowej realizacji zadania polegającego na prowadzeniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej należy do zakresu działalności Wydziału Organizacyjnego¹¹. Nad którym bezpośredni nadzór sprawuje Sekretarz (§ 11 ust. 5 *regulaminu organizacyjnego*). W zakresie obowiązków pracownika zatrudnionego na stanowisku inspektora w Wydziale Organizacyjnym¹² zawarto informację, iż do jego zadań należy prowadzenie całokształtu spraw związanych z nieodpłatną pomocą prawną.

Ustalenia:

Liczbę punktów przypadającą na dany powiat oblicza się według zasady określonej w art. 20 ust.4 *unpp*. Zgodnie z powyższym powiat słupski zobowiązany był do uruchomienia na swoim terenie czterech punktów. Dwa punkty prowadzone samodzielnie, w których pomoc prawną świadczyć będą

⁷ Od początku roku 2016 na terenie całej Polski rozpoczął funkcjonować system darmowej pomocy prawnej. Jest to rezultat wejścia w życie ustawy przygotowanej w Ministerstwie Sprawiedliwości zakładającej stworzenie ogólnopolskiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej.

⁸ Akta kontroli, str. 400-419

⁹ Akta kontroli str. 420

¹⁰ będącego załącznikiem do Uchwały Nr 34/2019 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 15 marca 2019 r., zmienionego Uchwałą nr 55/2019 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 30 kwietnia 2019 r., akta kontroli str. 30-61

¹¹ zadanie to należało już wcześniej do Wydziału Organizacyjnego, zgodnie z poprzednią wersją Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Słupsku wprowadzonym Uchwałą Nr 29/2018 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 26 marca 2018 r., zmienionego Uchwałą Nr 97/2018 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 29 sierpnia 2018 r. i Uchwałą Nr 137/2018 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 31 grudnia 2018 r.

¹² Akta kontroli str. 64-69

WYDZIAŁ KONTROLI

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 368, fax: 58 30 77 106

www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl

adwokaci i radcowie prawni, natomiast dwa kolejne punkty, stosownie do art. 11 *unpp* powiat powierzyć powinien wyłonionej w otwartym konkursie ofert organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego.

I. Procedura podejmowania czynności w przypadku punktów prowadzonych przez adwokatów i radców prawnych.

Ustalono, że dnia 24 października 2018 r. pomiędzy Powiatem Słupskim, reprezentowanym przez członków Zarządu Powiatu Słupskiego a Okręgową Izbą Radców Prawnych w Koszalinie (dalej: *OIRP*) oraz Okręgową Radą Adwokacką w Koszalinie (dalej: *ORA*) zawarte zostało porozumienie w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu słupskiego¹³. *OIRP* i *ORA* zgodnie z zapisami porozumienia, przedłożyły powiatowi pismem z dnia 30 listopada 2018 r. imienne wykazy odpowiednio radców prawnych i adwokatów oraz ich zastępców, którzy będą udzielali nieodpłatnej pomocy prawnej w puncie. Realizując postanowienie art. 10 ust. 3 *unpp* o zawartym porozumieniu starosta zawiadomił wojewodę pismem z dnia 13 listopada 2018 r.¹⁴

Cztery umowy¹⁵ o świadczenie usług udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu słupskiego zawarte zostały 21 grudnia 2018 r. pomiędzy Powiatem Słupskim, reprezentowanym przez Starostę i Wicestarostę Słupskiego przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu, a poszczególnymi adwokatami i radcami prawnymi wyznaczonymi przez *ORA* i *OIRP*. Do dwóch umów,¹⁶ 31 stycznia 2019 r. sporządzone zostały aneksy wprowadzające zmiany w harmonogramie dyżurów.

Po dokonanej analizie zapisów umów, ustalono, że zostały one sporządzone z uwzględnieniem elementów określonych w art. 6 ust. 2 *unpp* z wyjątkiem wskazania niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiających udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 2 pkt 4 *unpp*. Starosta poproszony o wyjaśnienie ww. braku, w piśmie z dnia 18 czerwca br.¹⁷ wskazał, że: „*W umowach (...) z radcami prawnymi i adwokatami (wykonawcy umów) w paragrafie 4 ust. 1 została zawarta ogólna informacja, iż „Wykonawca ma prawo do bezpłatnego dostępu do (...) wyposażenia umożliwiającego prowadzenie nieodpłatnej pomocy prawnej, w tym do dostępu do sieci energetycznej, telefonicznej, teleinformatycznej oraz do zabezpieczenia dostępu do programu obsługi prawnej.” Dostęp zapewniają gminy Główny i Kępice, zgodnie z zawartymi z powiatem słupskim porozumieniami w tej sprawie. W paragrafie 2 ust. 2 pkt 2 porozumień (...) zawarta jest informacja o tym, że lokal na potrzeby prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej posiada*” „2) dostęp do instalacji elektrycznej, telekomunikacyjnej oraz dostęp do Internetu, przy czym w pomieszczeniach zapewnia się komputer z dostępem do oprogramowania do edycji tekstów, oprogramowania umożliwiającego przesyłanie, odbieranie danych i porozumiewanie się na odległość środkami komunikacji elektronicznej i komputerowego systemu informacji prawnej, wraz z bazą aktów prawnych, w tym przepisów prawa powszechnie obowiązującego, orzecznictwa i materiałów pomocniczych, z dostępem do bazy aktów prawa miejscowego obowiązującego na obszarze powiatu słupskiego, a także dostęp do drukarki, urządzenia pozwalającego na przenoszenie dokumentacji do postaci elektronicznej oraz są

¹³ Akta kontroli str. 128-132

¹⁴ Pismo starosty znak OR-III.5330.36.2018 wysłane za pośrednictwem ePUAP, wpłynęło do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dnia 13 listopada 2018 r.

¹⁵ Dwie umowy z adwokatami oraz dwie umowy z radcami prawnymi, akta kontroli, str. 137-152

¹⁶ O nr OR-III.5330.48.2018 oraz OR-III.5330.45.2018, akta kontroli str. 147, 152

¹⁷ Pismo starosty z dnia 18 czerwca 2019 r. znak OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 443-446

WYDZIAŁ KONTROLI

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 368, fax: 58 30 77 106
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl

zaopatrzone w materiały biurowe.” Mimo, iż wykonawcy umów świadczący pomoc prawną nie zgłaszali żadnych braków w zakresie wyposażenia punktów, podjęto decyzję o przygotowaniu stosownych aneksów do umów z radcami prawnymi i adwokatami w celu ustalenia wykazu niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych (...)”

Należy podkreślić, że przepis art. 6 *unpp* przewiduje konieczność uszczegółowienia pewnych kwestii w umowie zawartej pomiędzy adwokatami/radcami prawnymi a powiatem. Przepis m.in. nakłada obowiązek wskazania niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie npp. Na poparcie powyższego należy przywołać komentarz¹⁸ do art. 6 *unpp*, w którym wyjaśniono, iż: „Ten punkt umowy powinien określać wykaz urządzeń, które punkt pomocy prawnej udostępni prawnikowi w ramach wykonywania umowy (a zatem komputer z dostępem do Internetu oraz do baz(-y) prawnych(-ej), drukarka, skaner, telefon, ewentualnie faks).” Ustawodawca poprzez wskazanie jakie elementy powinna zawierać umowa w szczególności wskazuje na jakie aspekty należy zwrócić szczególną uwagę przy sporządzaniu umowy z adwokatami, radcami prawnymi czy organizacjami pozarządowymi. Umowa stanowi zgodne porozumienie stron ustalające wzajemne prawa i obowiązki, dlatego też powinna zawierać stosowne postanowienia określone w art. 6 ust. 2 *unpp*.

II. Procedura podejmowania czynności w przypadku prowadzenia punktów przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego.

Powiat Słupski, stosownie do przepisu art. 11 ust. 1 oraz ust. 2-2a *unpp* podjął działania zmierzające do powierzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego prowadzenie połowy punktów przypadających na powiat, z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. W przypadku powiatu słupskiego są to dwa punkty. Działania prowadzone były w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dalej: *udpp*)¹⁹. W dniu 8 listopada 2018 r. Zarząd Powiatu Słupskiego podjął Uchwałę Nr 113/2018 w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego powiatu słupskiego w 2019 roku z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej²⁰. W treści ogłoszenia wskazano, iż zadanie polegać będzie na prowadzeniu dwóch punktów: nieodpłatnej pomocy prawnej w Potęgowie przy ul. Kościuszki 5 oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Ustce przy ul. Jagiellońskiej 1, w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie dla jednego punktu, zgodnie z harmonogramem. W ogłoszeniu wskazano m.in., iż w ramach umowy organizacji pozarządowej zostanie powierzone zadanie z zakresu edukacji prawnej, realizowane w związku z problemami zgłaszanymi w trakcie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w wymiarze co najmniej jednego zadania na rok na każdy punkt w powiecie słupskim. Ponadto, w treści ogłoszenia o konkursie ofert znajduje się informacja, o której mowa w art. 11 ust. 6b *unpp* tj. o możliwości przedstawienia w ramach oferty dodatkowo porozumienia o wolontariacie zawarte z zawarte z osobami, które będą wykonywały świadczenia w ramach prowadzonego punktu, w tym

¹⁸ B. Paxford, R. Rynkun-Werner, M. Wasylkowska-Michór, Ustawa o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej. Komentarz. Warszawa 2016, Legalis

¹⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 450

²⁰ Akta kontroli str. 400-419

służyły asystą osobom mającym trudności w samodzielnej realizacji porad, w szczególności z powodu niepełnosprawności, podeszłego wieku albo innych okoliczności życiowych. Ustalono, iż wyłoniona organizacja nie przedstawiła w ramach oferty porozumienia o wolontariacie. Termin składania ofert wyznaczono do dnia 29 listopada 2018 roku. Ustalono, że stosownie do art. 11²¹ ustawy o zmianie unpp Zarząd Powiatu Słupskiego na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2018 roku zatwierdził wyniki prac komisji konkursowej do opiniowania ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego powiatu słupskiego w 2019 roku z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej ogłoszonym 8 listopada 2018 roku. Realizację zadania publicznego z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w Potęgowie powierzono organizacji pozarządowej: Zaborskiemu Towarzystwu Naukowemu z Brus. W związku z tym, iż w otwartym konkursie ofert nie wpłynęła oferta na powierzenie prowadzenia punktu przeznaczonego na świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z art. 11 ust. 2b unpp, podjęto decyzję o powierzeniu punktu organizacji pozarządowej, która przedstawiła najwyższej ocenioną ofertę na prowadzenie punktu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Zatem realizację zadania z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w punkcie w Ustce powierzono również Zaborskiemu Towarzystwu Naukowemu z Brus.

Dnia 21 grudnia 2018 r. pomiędzy Powiatem Słupskim a Zaborskim Towarzystwem Naukowym zawarte zostały dwie umowy na powierzenie realizacji zadania publicznego powiatu słupskiego w 2019 roku z zakresu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej²². Jedna dotycząca udzielania npp w punkcie w Ustce²³, druga w punkcie w Potęgowie²⁴. Obie obejmują również swym zakresem edukację prawną. Do umowy dotyczącej punktu w Potęgowie, dnia 25 stycznia 2019 r. sporządzono aneks²⁵, którym zmieniono tytuł zadania a tym samym miejsca udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na Dębnicę Kaszubską i Damnicę, dzieląc tym samym jeden punkt npp na dwie lokalizacje. Zmieniono również harmonogram udzielania porad prawnych, z którego wynika, że w punkcie w Dębnicy Kaszubskiej porady udzielane będą 3 razy w tygodniu po 4 godziny, natomiast w punkcie w Damnicy dwa razy w tygodniu po 4 godziny.

Ustalono, że umowy zawierają wymagane przepisem art. 6 ust. 2 w związku z art. 11 ust. 7 unpp elementy. Zwrócić jedynie należy uwagę na rozważenie doprecyzowania zapisów § 2 ust. 12 ww. umów w zakresie wymienienia konkretnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiających udzielanie npp.

Ponadto analiza treści zawartych w umowie wykazała, iż określono w niej zasady dotyczące kontroli przez powiat realizacji zadania publicznego, a także określono zasady odpowiedzialności za wykonanie zadania. Załącznikiem do umów są również harmonogramy udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w poszczególnych punktach, których rozkład dyżurów odbywa się w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu po co najmniej 4 godziny dziennie w dogodnych godzinach, umożliwiających skorzystanie z porad przez mieszkańców o różnych aktywnościach zawodowych.

Ponadto ustalono, że nie zaistniały przypadki, o których mowa w art. 11 ust. 9a unpp, tj. nie wystąpiła konieczność niezwłocznego poinformowania wojewody o każdym przypadku niezawarcia

²¹ z którego wynika obowiązek wyłonienia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, w otwartym konkursie ofert do dnia 15 grudnia 2018 r.

²² Akta kontroli str. 153-218

²³ Umowa OR-III.5330.44.2018, akta kontroli str. 153-183

²⁴ Umowa OR-III.5330.43.2018, akta kontroli str. 184-215

²⁵ Akta kontroli str. 216-2018

WYDZIAŁ KONTROLI

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 368, fax: 58 30 77 106
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl

lub rozwiązania umowy z organizacją pozarządową.

III. Kontrola i nadzór *starosty* nad realizacją systemu *npp*

Z przepisu art. 11 ust. 8 *unpp* wynika, iż na staroście ciąży obowiązek kontrolowania wykonywania umowy przez organizację pozarządową na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie²⁶. Na podstawie przedłożonych w trakcie czynności kontrolnych sprawozdań z przeprowadzonej kontroli doraźnej punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie słupskim²⁷ oraz udzielonych wyjaśnień *starosty*²⁸ stwierdzono, że kontrole doraźne przeprowadzane były raz w miesiącu przez pracownika Wydziału Organizacyjnego. Pracownik dokonywał kontroli dostarczonej dokumentacji przez adwokatów, radców prawnych i organizacji, w siedzibie Starostwa Powiatowego w Słupsku. Kontroli poddawano m.in. realizację ustalonego harmonogramu udzielania porad, sposobu naliczania należności za dyżury, a także kompletność i prawidłowość wypełniania oraz terminowość przekazywania staroście słupskiemu dokumentacji wymaganej *unpp* (w tym kart pomocy). Kontrolowano dostarczone listy obecności udzielających porad prawnych. Faktury wystawione przez adwokatów i radców prawnych oraz karty udzielonych porad prawnych i oświadczenia osób uprawnionych do uzyskania tej pomocy. W ramach przeprowadzonych kontroli, o których mowa powyżej, nie stwierdzono nieprawidłowości. *Starosta* w piśmie z dnia 13 czerwca 2019 r. poinformował, że: „(...) zgodnie z paragrafem 8 ust. 1 ww. umów [z organizacją pozarządową]²⁹ kontrola może być przeprowadzana w toku realizacji zadania publicznego oraz po jego zakończeniu do czasu ustania zobowiązania, o którym mowa w paragrafie 6 ust. 2, to jest w ciągu 5 lat od roku następującego po roku, w którym zleceniobiorca realizował zadanie publiczne. W roku 2020 w planie kontroli opracowanym wspólnie dla Starostwa Powiatowego w Słupsku zostanie zaplanowana kontrola realizacji zadania publicznego oraz wydatkowania dotacji, do której zostanie wydane imienne upoważnienie.”

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że *starostwo* na bieżąco czuwa nad prawidłowym i kompletnym dokumentowaniem realizowanych porad. Części A *Kart pomocy* są przekazywane do *starostwa* do 10 dnia następnego miesiąca kalendarzowego, co jest zgodne z art. 7 ust. 3 *unpp*. Dokumenty podlegają comiesięcznej kontroli w ramach przeprowadzanych kontroli doraźnych opisanych wyżej. Jednakże analiza kart nieodpłatnej pomocy prawnej za okres październik – grudzień 2018 r. oraz cz. A *Kart pomocy* za okres styczeń - marzec 2019 r., które przedstawione zostały kontrolującym, wykazała brak podpisu osób udzielających pomocy prawnej na dwóch kartach pomocy³⁰. *Starosta* w piśmie z dnia 18 czerwca 2019 r.³¹ wyjaśnił, że w związku z brakiem podpisów osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej, na podstawie pisma przewodniego osoby składającej dokumenty oraz charakteru pisma osoby udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej stwierdzono, że pomocy udzielały osoby uprawnione, z którymi zawarto umowy na świadczenie tych usług. Ponadto *starosta* ww. piśmie poinformował, że: „Telefonicznie poproszono o stawienie się i uzupełnienie podpisu. Jednakże podjęto decyzję, iż w przyszłości w takich sytuacjach karty będą

²⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 688

²⁷ Sprawozdania z kontroli doraźnych z dnia 13 listopada 2018 r., 23 grudnia 2018 r., 14 stycznia 2019 r., 15 lutego 2019 r., 14 marca 2019 r., 12 kwietnia 2019 r., akta kontroli str. 260-265

²⁸ Pismo *starosty* z dnia 13 czerwca 2019 r. znak OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 255-258

²⁹ Przypis kontrolującego

³⁰ Karta pomocy z dnia 31.10.2018 r. z punktu w Ustce oraz karta pomocy z dnia 02.11.2018 r. z punktu w Głównycach, akta kontroli str. 219-223

³¹ Akta kontroli str. 443-446

WYDZIAŁ KONTROLI

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 368, fax: 58 30 77 106
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl

pisemnie zwracane celem uzupełnienia.” Podkreślić należy, iż monitorowanie czy porady były udzielane przez uprawnione osoby, powinno się odbywać na bieżąco, z uwagi na dbałość o jakość świadczonych usług. Zwrócono ponadto uwagę na kartę pomocy z dnia 16 listopada 2018 r. z punktu w Głównycach, na której widniały dwa podpisy osób udzielających pomocy prawnej. Poproszony o wyjaśnienia starosta poinformował³², iż w związku z przyczyn losowych, dla których radca prawny nie mogła stawić się w punkcie oraz nie mogła zapewnić zastępstwa poprzez osobę wskazaną przez OIRP, samodzielnie ustanowiła zastępstwo na dany dzień w osobie radcy prawnego celem zapewnienia możliwości świadczenia usług dla osób uprawnionych i czuła się w obowiązku własnoręcznym podpisem zatwierdzić kartę pomocy. Na podstawie przedłożonych kart pomocy oraz złożonych wyjaśnień, należy stwierdzić, że usługi *npp* udzielane były przez uprawnione osoby zgodnie z przepisami *unpp* oraz zawartymi umowami.

W kwestii monitorowania punktualności dyżurów poinformowano, że³³: „(...) *pracownik odpowiedzialny za realizację umowy jest w stałym kontakcie telefonicznym z Zaborskim Towarzystwem Naukowym oraz osobami udzielającymi nieodpłatnej pomocy prawnej, z którymi Zaborskie Towarzystwo Naukowe zawarło umowy na świadczenie tych usług.*” Ponadto poinformował, że: „*Pracownik odpowiedzialny za realizację umów z radcami prawnymi i adwokatami (...) wskazanymi przez właściwe samorzady prawnicze na bieżąco, poprzez e-mail i rozmowy telefoniczne, monitoruje świadczenie usług nieodpłatnej pomocy prawnej przez osoby uprawnione, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, zgodnie z zapisami paragrafu 2 ust. 4-6 ww. umów. Ponadto co miesiąc sprawdzane są karty pomocy prawnej, listy obecności (...) oraz prawidłowość wystawionych faktur w trakcie kontroli doraźnej (...).*”

Zgodnie z § 8 ust. 9 *rozporządzenia*³⁴ w obowiązku starosty jest, co najmniej raz w miesiącu, odbieranie części B *Karty pomocy* zgromadzonych w urnie. Zgromadzone w ten sposób opinie, przekazane na formularzach opatrzonych pieczętką komórki organizacyjnej starostwa powiatowego obsługującego pod względem organizacyjno-technicznym zadanie, stanowią podstawę do przeprowadzenia analizy, o której mowa w art. 7 ust. 5 *unpp*. W trakcie przeprowadzanych czynności kontrolnych ustalono, że w okresie: styczeń oraz luty 2019 r. nie stwierdzono cz. B *Kart pomocy*. Za miesiąc marzec 2019 r., stosownie do § 9 ust. 1 oraz ust. 3 *rozporządzenia*, 6 opinii osób uprawnionych, zawartych w cz. B *Kart pomocy*, przekazanych zostało drogą elektroniczną właściwemu samorządowi prawniczemu.³⁵ Przed przekazaniem opinii, usunięte zostały wszelkie dane zawarte w cz. B *Kart pomocy*, które mogłyby identyfikować osobę uprawnioną, co stanowi wypełnienie obowiązku wynikającego z § 9 ust. 5 *rozporządzenia*. Ponadto ustalono, że zgodnie z art. 7 ust. 5 *unpp*, dokonano analizy opinii osób uprawnionych o udzielonej pomocy. Jako dowód przedłożono notatkę służbową z dnia 30 marca 2019 r. dokumentującą dokonanie ww. analizy³⁶. W wyniku analizy stwierdzono, że udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej jest oceniane wysoko wśród osób uprawnionych, w związku z tym nie było potrzeby wprowadzania usprawnień. Dodatkowo starosta w piśmie z dnia 13 czerwca 2019 r. wskazał, że: „*Przepisy prawa nie określają narzędzia służącego do udokumentowania analizy wynikającej z kart pomocy części B.*”

³² Pismo starosty z dnia 18 czerwca 2019 r. znak OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 443-446

³³ Pismo starosty z dnia 13 czerwca 2019 r. znak OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 255-258

³⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 2492

³⁵ Kopia pisma nr OR-III.5332.4.2019 z dnia 30 kwietnia 2019 r. oraz wiadomość elektroniczna z dnia 30 kwietnia 2019 r. do ROIRP Koszalin, akta kontroli str. 304-324

³⁶ Akta kontroli str. 303

Dotychczasowe opinie były tylko pozytywne, odbiorcy porad nie mieli negatywnych uwag ani skarg w tym zakresie, jednakże Starostwo Powiatowe w Słupsku rozważy opracowanie kwestionariusza, którym udokumentuje analizę zebranych kart pomocy części B.”

Jak wskazuje treść art. 9 ust. 4 *unpp* starosta odpowiada za upowszechnianie wiedzy o działalności systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wśród mieszkańców powiatu. Ustalono, iż stosownie do ww. przepisu informacje dotyczące działania systemu *npp* oraz osobach uprawnionych, w tym funkcjonowania punktów na terenie powiatu słupskiego ze wskazaniem harmonogramu wskazującego dni i godziny udzielania porad prawnych w poszczególnych punktach zamieszczone zostały w Biuletynie Informacji Publicznej (dalej: BIP) *starostwa*³⁷. Ponadto *starosta* podjął działania polegające na upowszechnieniu informacji o działalności systemu poprzez udzielane wywiady w lokalnych mediach³⁸ oraz w dwumiesięczniku Powiat Słupski,³⁹ poprzez fanpage na Facebooku: Morski Powiat Słupski,⁴⁰ Paweł Lisowski Starosta Słupski,⁴¹ a także poprzez rozpropagowanie ulotek, broszur i plakatów na terenie całego powiatu⁴².

Wraz z informacją o systemie, *starosta* na BIP udostępnił informację na temat możliwości udzielenia pomocy prawnej (z wyłączeniem mediacji), osobom o których mowa w art. 8 ust. 8 *unpp* tj. osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), także poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Przed uzyskaniem pomocy prawnej, osoby te zobowiązane są do złożenia pisemnego oświadczenia, że nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Jak poinformował *starosta* w piśmie z dnia 13 czerwca br.⁴³: „*Nie odnotowano przypadków zgłoszenia, przez osoby, o których mowa w art. 8 ust. 8 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, potrzeby udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, tym samym taka usługa nie była świadczona. Zapisy umów zawartych z organizacją pozarządową oraz radcami prawnymi i adwokatami gwarantują osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, zapewnienie możliwości udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. (...) Natomiast w celu rozpropagowania tej możliwości pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku odpowiadający za zadania dotyczące rehabilitacji społecznej, w tym dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w razie potrzeby informują o możliwości skorzystania z udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej poza punktem.*” Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż wskazane byłoby, aby informacja o możliwości skorzystania z usług przez osoby ze znaczną niepełnosprawnością ruchową oraz osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się, została upowszechniona również w punktach *npp* oraz w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu, docierając tym samym do szerszego grona osób uprawnionych.

Stosownie do art. 8a ust. 4 *unpp* *starosta* w BIP i na stronie internetowej powiatu słupskiego

³⁷ wydruk ze strony BIP, akta kontroli str. 464-469

³⁸ np. <https://gp24.pl/darmowa-pomoc-prawna-w-powiecie-slupskim-gdzie-szukac-pomocy/ar/13861161>, akta kontroli str. 276-277

³⁹ Akta kontroli str. 281-282

⁴⁰ Akta kontroli str. 278-279

⁴¹ Akta kontroli str. 280

⁴² Akta kontroli str. 268-275 oraz str. 325

⁴³ Akta kontroli str. 255-258

udostępnił listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa⁴⁴, o której mowa w art. 8a ust. 1 *unpp*, ponadto lista ta udostępniona została w punktach udzielanej pomocy prawnej, a także w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie powiatu, na tablicy ogłoszeń znajdującej się w *starostwie*⁴⁵. Ponadto wypełniając obowiązek nałożony art. 8a ust. 4 pkt 1 *unpp*, rozesłano do urzędów gmin z obszaru powiatu słupskiego wiadomość e-mail⁴⁶ z prośbą o zamieszczenie listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa na swoich stronach internetowych, a następnie pismo z tą samą prośbą wysłano do gmin za pośrednictwem e-UAP⁴⁷. Jak wyjaśnił *starosta* w piśmie z dnia 13 czerwca 2019 r.⁴⁸: „*Publikację w lokalnych środkach masowego przekazu zaplanowano na czerwiec 2019 br. poprzez podanie do wiadomości listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa na fanpage na Facebooku: Morski Powiat Słupski oraz Paweł Lisowski Starosta Słupski, a także na III kwartał 2019 r. poprzez zamieszczenie tej listy w dwumiesięczniku Powiat Słupski.*” Zaznaczyć należy, iż udostępnianie listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa w lokalnych środkach masowego przekazu co najmniej raz w roku leży w obowiązkach starosty, zgodnie z przepisem art. 8a ust. 4 pkt 2 *unpp*.

Czynności kontrolne wykazały, że *starosta* nie wskazał jednego numeru telefonu do obsługi punktów *npp*, o którym mowa w art. 8 ust. 5 *unpp*. Dla każdego punktu wyznaczono odrębny nr telefonu służący do zapisów. W harmonogramie opublikowanym na stronie internetowej oraz w BIP *starostwa* oraz na ulotkach i plakatach zamieszczona została informacja o możliwości telefonicznego umawiania się na wizyty w godzinach otwarcia punktów oraz, że o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. W swoim piśmie⁴⁹ *starosta* wyjaśnił, że: „*Podano numery do poszczególnych punktów, umawianiem wizyt zajmują się osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej. Jednakże z informacji pozyskanych od osób udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej wynika, że najczęściej osoby uprawnione do uzyskania tej pomocy umawiają wizyty osobiście. Z uwagi na niezbyt dużą liczbę osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej są one na bieżąco przyjmowane w punktach.*” Należy wskazać, że zgodnie z wyżej przywołanym przepisem oraz opinią zawartą w odpowiedziach (pyt. nr 2) zamieszczonych na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości (<https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/dla-wykonawcow>), powinien być to jeden specjalny numer obsługujący wszystkie punkty na terenie powiatu.

Zgodnie z uzyskaną informacją⁵⁰ w okresie objętym kontrolą do *starostwa* nie wpłynęły skargi bądź wnioski na obsługę oraz funkcjonowanie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

IV. Określenie punktów oraz sprawdzenie czy spełniają wymogi określone w § 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego z dnia 21 grudnia 2018 r. na podstawie oględzin.

Powiat słupski działając na podstawie art. 8 ust. 1 *unpp* realizację zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej realizuje wspólnie z gminami Powiatu

⁴⁴ Akta kontroli str. 294-297

⁴⁵ Akta kontroli str. 421-424

⁴⁶ Wiadomość elektroniczna z dnia 11 czerwca 2019 r. skierowana do gmin: Dębica Kaszubska, Damnica, Potęgowo, Główny, Kępice, Ustka, akta kontroli str. 288-293

⁴⁷ Pismo z dnia 18 czerwca 2019 r. znak: OR-III.5330.34.2019 wraz z potwierdzeniem wysłania korespondencji za pośrednictwem e-PUAP, akta kontroli str. 430-440

⁴⁸ Akta kontroli str. 255-258

⁴⁹ Pismo *starosty* z dnia 13 czerwca 2019 r. znak OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 255-258

⁵⁰ Pismo *starosty* z dnia 13 czerwca 2019 r. znak OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 255-258

słupskiego⁵¹, w ramach porozumień zawartych na czas nieokreślony, zgodnie z art. 9 ust. 1 *unpp*, w październiku 2015 oraz we wrześniu 2016 r. Powyższe porozumienia to porozumienia zawarte następującymi gminami: Gminą Główny⁵², Gminą Kępcice⁵³, Gminą Miasto Ustka⁵⁴, Gminą Potęgowo⁵⁵- rozwiązane na wniosek Gminy z dniem 01.02.2019 r.⁵⁶, oraz nowe porozumienie trójstronne zawarte w dniu 30.01.2019 r. z Gminą Dębica Kaszubska i Gminą Damnica⁵⁷. Na mocy ww. dokumentów, które w dniu 30.01.2019 r. z uwagi na zmianę Zarząd Powiatu Słupskiego zostały uaktualnione (na nowo zawarto porozumienia z ww. gminami) oraz na podstawie porozumienia trójstronnego nr OR-III.5330.29.2018 zawartego w dniu 24.10.2018 r. z OIRP i ORA w Koszalinie, punkty systemu *npp* usytuowano w następujących miejscowościach powiatu: w Gminie Główny 1 punkt nieodpłatnej pomocy prawnej podzielony na 2 podpunkty: w budynku Urzędu Gminy Główny, przy ul. Kościuszki 8 oraz w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej również w Głównych, przy ul. Słupskiej 21, oraz punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w budynku Urzędu Miejskiego w Kępicach, przy ul. Niepodległości 6 - Gmina Kępcice. Ponadto organizacji pozarządowej Zaborskiemu Towarzystwu Naukowemu w Brusach, wyłonionej w drodze otwartego konkursu ofert w 2018 r.⁵⁸, powierzono prowadzenie 2 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w: Gminie Damnica, Gminie Dębica Kaszubska oraz w Gminie Miasto Ustka. W powyższych gminach punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowane są: 1 punkt składający się z 2 podpunktów zlokalizowany jest w budynku Urzędu Gminy Damnica, przy ul. Górnej 1 oraz w budynku Urzędu Gminy Dębica Kaszubska, przy ul. Ks. Antoniego Kani 16a, natomiast 2 punkt nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowany jest w budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustce, przy ul. Jagiellońskiej 1.

W zawartych porozumieniach z dnia 30.01.2019 r.⁵⁹ określono ponadto dni, a także godziny, w których będą odbywały się dyżury oraz zastrzeżono możliwość wydłużenia pracy prowadzonego punktu na żądanie Starosty słupskiego do co najmniej 5 godzin dziennie, zgodnie z art. 8 ust 6 *unpp*.

Szczegółowa lokalizacja punktów świadczenia usług nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu słupskiego przedstawia się w sposób następujący:

1a) budynek Urzędu Gminy Główny, przy ul. Kościuszki 8 (pokój na parterze budynku) – 1 podpunkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez adwokatów, według harmonogramu porady udzielane są 2 dni w tygodniu, tj. w poniedziałek i środę w godz. 14.00-18.00,

1b) budynek Ośrodka Pomocy Rodzinie w Głównych, przy ul Słupska 21 (pokój na parterze

⁵¹ Akta kontroli, str. 70-127.

⁵² Akta kontroli, str. 70-79, Porozumienie nr OR-V.031.2.2015 z dnia 15.10.2015 r., zmienione Aneksem nr 1 z dnia 15.04.2016 r., Aneksem nr 2 z dnia 19 grudnia 2016 r. oraz Aneksem nr 3 z dnia 8.09.2018 r.

⁵³ Akta kontroli, str. 80-89, Porozumienie nr OR-V.031.1.2015 z dnia 7.10.2015 r., zmienione Aneksem z dnia 12.04.2016 r., Aneksem nr 2 z dnia 19 grudnia 2016 r. oraz Aneksem nr 3 z dnia 6.09.2018 r.

⁵⁴ Akta kontroli, str. 90-99, Porozumienie nr OR-III.031.2.2016 z dnia 4.10.2016 r., zmienione Aneksem nr 1 z dnia 14 grudnia 2016 r., Aneksem nr 2 z dnia 15 grudnia 2016 r. oraz Aneksem nr 3 z dnia 8.12.2017 r., Aneksem nr 4 z dnia 6.09.2018 r.

⁵⁵ Akta kontroli, str. 100-109, Porozumienie nr OR-III.031.1.2016 z dnia 27.09.2016 r., zmienione Aneksem nr 1 z dnia 14 grudnia 2016 r., Aneksem nr 2 z dnia 15 grudnia 2016 r. oraz Aneksem nr 3 z dnia 8.12.2017 r., Aneksem nr 4 z dnia 6.09.2018 r.

⁵⁶ Akta kontroli, str. 110-111, pismo wójta Gminy Potęgowo z dnia 21.01.2019 r., pismo starosty słupskiego z dnia 23.01.2019 r. o sygn. OR-III.5330.15.2019.

⁵⁷ Akta kontroli, str. 112-115, Porozumienie nr OR-III.5330.17.2019 z dnia 30.01.2019 r. zawarte z Gminą Dębica Kaszubska i Gminą Damnica.

⁵⁸ Akta kontroli, str. 153-218.

⁵⁹ Akta kontroli, str. 112-127, Porozumienie nr OR-III.5330.18.2019 z dnia 30.01.2019 r. zawarte z Gminą Miasto Ustka, Porozumienie nr OR-III.5330.19.2019 z dnia 30.01.2019 r. zawarte z Gminą Kępcice i Porozumienie nr OR-III.5330.20.2019 z dnia 30.01.2019 r. zawarte z Gminą Główny.

budynku) – 2 podpunkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez radców prawnych, według harmonogramu porady udzielane są 3 dni w tygodniu, tj. we wtorek, czwartek i piątek w godz. 8.00-12.00,

2) budynek Urzędu Miejskiego w Kępicach, przy ul. Niepodległości 6 (pokój na parterze budynku) – punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez adwokatów i radców prawnych, według harmonogramu porady udzielane są:

- w poniedziałek i środę w godz. 15.00 – 19.00 przez radców prawnych,

- we wtorek, czwartek i piątek w godz. 15.00 – 19.00 przez adwokatów,

3a) budynek Urzędu Gminy Damnica, przy ul. Górnej 1 (pokój na parterze budynku) – 1 podpunkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez organizację pozarządową Zaborskie Towarzystwo Naukowe w Brusach, według harmonogramu porady udzielane są:

- w poniedziałki w godz. 14.00-18.00,

- w piątek w godz. 8.00 – 12.00.

3b) budynek Urzędu Gminy Dębica Kaszubska, przy ul. Ks. Antoniego Kani 16a (pokój na parterze budynku) – 2 podpunkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez organizację pozarządową Zaborskie Towarzystwo Naukowe w Brusach, według harmonogramu porady udzielane są:

- we wtorek w godz. 8.00-12.00,

- oraz w środę i czwartek w godz. 14.00 – 18.00.

4) budynek Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustce, przy ul. Jagiellońskiej 1 (pokój na parterze budynku-wejście od strony budynku sportowego) – punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzony przez organizację pozarządową Zaborskie Towarzystwo Naukowe w Brusach, według harmonogramu porady udzielane są:

- w poniedziałek i piątek w godz. 8.00 – 12.00,

- we wtorek, środę i czwartek w godz. 14.00 – 18.00.

W celu sprawdzenia dostosowania przez powiat słupski lokali, w których prowadzona jest nieodpłatna pomoc prawna, dokonano oględzin wskazanych powyżej punktów. Dokumentami potwierdzającymi wykonanie tych czynności są Protokoły oględzin⁶⁰, sporządzone na podstawie art. 27, w związku z art. 31 i 32 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*⁶¹. Ustalono, iż budynki, w których usytuowano lokale posiadają rozwiązania umożliwiające dostęp dla osób niepełnosprawnych, tj. podjazd dla wózków inwalidzkich w Głównycach do budynku Urzędu Gminy oraz do budynku Ośrodka Pomocy Rodzinie. Rozlokowanie punktów w gminach spełnia określony w art. 8 ust. 10 *unpp* wymóg dotyczący dogodnego dostępu w zakresie połączeń komunikacyjnych. Lokale zostały poprawnie oznakowane zarówno na zewnątrz budynków, jak i w widoczny sposób na wewnętrznych drzwiach wejściowych do lokalu, zgodnie z zasadami określonymi w §5 ust. 3 *rozporządzenia*. Ponadto w poczekalniach znajdowały się wszelkie informacje: o rodzajach i zakresach świadczonej pomocy, **za wyjątkiem kart informacyjnych dot. nieodpłatnej pomocy prawnej oraz kart informacyjnych dot. poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem (kart informacyjnych dot. nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i nieodpłatnej mediacji), co stanowi naruszenie przepisów §5 ust. 4 pkt 3**

⁶⁰ Akta kontroli, str. 231-238

⁶¹ Dz.U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.

rozporządzenia. Powyższe karty zostały uzupełnione po zakończeniu kontroli, co najmniej w zakresie usług oferowanych przez dany punkt⁶², tj. kart informacyjnych dot. nieodpłatnej pomocy prawnej. W powyższych punktach znajdowały się również informacje o dniach i godzinach przyjmowania, o sposobach dokonywania rejestracji na wizytę w punkcie, ponadto listy jednostek udzielających nieodpłatnego poradnictwa oraz zamknięte, nieprzezroczyste i oznakowane urny na części B kart pomocy, zgodnie z wymogami §5 ust. 4 **rozporządzenia**, **jednakże nie stwierdzono, poza punktem w Damnicy, informacji o możliwości przekazywania przez osoby uprawnione opinii o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej, co jest naruszeniem zapisów §5 ust. 4 pkt 6 rozporządzenia.** Powyższe informacje zostały również uzupełnione po zakończeniu czynności kontrolnych.⁶³ Zaznaczyć należy, iż urna w punkcie przy ul. Słupskiej 21 w Ośrodku Pomocy Rodzinie w Głównych zlokalizowana jest wewnątrz lokalu, w którym prowadzona jest nieodpłatna pomoc prawna, co budzi zastrzeżenia kontrolujących. Zaznaczyć należy, iż urna powinna znajdować się w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie pomocy. Ponadto zgodnie z § 8 ust. 7 **rozporządzenia**, w przypadku gdy osoba uprawniona wyrazi zgodę na wypełnienie części B karty pomocy, zapewnia się jej miejsce i warunki do anonimowego jej uzupełnienia. Dni oraz godziny udzielania pomocy w uruchomionych punktach, w zakresie czasowym, zgodne są z zapisami art. 8 ust. 3 **unpp**. Przeprowadzone oględziny potwierdziły, iż lokale, w których przyjmuje się mieszkańców stanowią wyodrębnione pomieszczenia zapewniające dyskretność oraz poufność, stosownie do §5 ust. 5 **rozporządzenia**, a przebywanie w nich jest możliwe wyłącznie dla osób uprawnionych. Ponadto lokale zostały wyposażone, zgodnie z zapisami § 5 ust. 3 **rozporządzenia** i zawartymi porozumieniami i umowami, w wymagane urządzenia, tj. w: komputer z dostępem do Internetu wraz z edytorem tekstów oraz zainstalowanym systemem informacji prawnej, drukarkę z materiałami eksploatacyjnymi, oraz w telefon i w razie potrzeby również możliwość skorzystania ze skanera, **za wyjątkiem punktu w Damnicy, w którym to stwierdzono brak dostępu do urządzenia umożliwiającego przeniesienie dokumentacji do postaci elektronicznej.** Ponadto w ww. lokalizacjach znajdowały się miejsca siedzące, przeznaczone dla osób oczekujących na poradę, a także meble umożliwiające bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, o których mowa w §5 ust. 2 **rozporządzenia**.

V. Przeznaczenie dotacji na finansowanie zadania – rozdział 75515 – Nieodpłatna pomoc prawna

Zgodnie z art. 20 ust. 1 **unpp** dotacja na zadania polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej, jest przeznaczona w 91% na wynagrodzenia z tytułu umów, o których mowa w art. 6, natomiast w przypadku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej – na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w 6% - na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a w 3% - na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej w trybie art. 11 ust. 7 zdanie drugie.

Powiatowi Słupskiemu na 2019 rok przyznana została dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 264 000,00 zł. Z przedstawionych do kontroli dokumentów wynika⁶⁴, że dotacja została podzielona zgodnie z art. 20 ust. 1 **unpp**.

⁶² Akta kontroli, str. 448-463.

⁶³ Akta kontroli, str. 448-449, 454-463.

⁶⁴ umowy z adwokatami i radcami prawnymi, umowa ze stowarzyszeniem, ogłoszenie o otwartym konkursie ofert.

Rodzaj	Plan z ustawy budżetowej po ewentualnych zmianach [zł]	Zaangażowanie wynikające z zawartych umów [zł]	% zaangażowanie / plan po zmianach
Wynagrodzenia (91%) w tym (w przypadku 4 punktów przypadających na powiat):	240 240,00	-	-
- na wynagrodzenie dla adwokatów i radców prawnych	60 060,00	60 059,28**	99,99%
- na wynagrodzenie dla adwokatów i radców prawnych	60 060,00	60 059,28**	99,99%
- dla I organizacji	60 060,00	-	-
- dla II organizacji	60 060,00	-	-
Edukacja (3%)	7 920,00	-	-
- dla I organizacji	3 960,00	-	-
- dla I organizacji	3 960,00	-	-
- łączna kwota dla I organizacji (w tym edukacja)	64 020,00	64 020,00	100,00%
- łączna kwota dla I organizacji (w tym edukacja)	64 020,00	64 020,00	100,00%
Obsługa (6%)	15 840,00	-	-
Razem z uwzgl. obsługi*	264 000,00	263 998,56*	99,99%

* w kwotach uwzględniono maksymalną kwotę na obsługę (6%) jaką może wydatkować starostwo, obliczoną na podstawie planu.

** w umowach z adwokatami i radcami prawnymi określono wynagrodzenie w kwocie: 239,28 zł brutto za każdy dyżur.

Analiza zapisów zawartych umów wykazała, że suma wynagrodzeń⁶⁵ wynikających z umów z adwokatami i radcami prawnymi zawartymi na 2019 rok, nie przekracza kwoty dotacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 *unpp*, w części przypadającej na wynagrodzenia w punkcie, co jest zgodne z art.6 ust. 3 *unpp*.

Stwierdzone nieprawidłowości	<p>Stwierdzone nieprawidłowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> niewskazanie w umowach z adwokatami i radcami prawnymi niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 2 pkt 4 <i>unpp</i>; brak w dostępie do urządzenia umożliwiającego przeniesienie dokumentacji do postaci elektronicznej w punkcie <i>npp</i> w Damnicy, co stanowi naruszenie zapisów § 5 ust. 1 pkt 3 <i>rozporządzenia</i>,
-------------------------------------	--

⁶⁵ W umowach zawarto zapis, iż wykonawcom przysługuje wynagrodzenie w kwocie: 239,28 zł brutto za każdy dyżur. W poszczególnych umowach wskazano również dni, godziny oraz miejsce świadczenia usług. Wyczenie poszczególnych kwot dotacji na wynagrodzenia z tytułu zawartych umów, zawarto w załączniku do pisma starosty z dnia 13 czerwca 2019 r. znak: OR-III.5330.33.2019, akta kontroli str. 259

	<ul style="list-style-type: none"> mimo uzupełnienia karty informacyjnej dot. nieodpłatnej pomocy prawnej, stwierdzono nieprawidłowość w postaci braku w dostępie do kart informacyjnych dot. osób pokrzywdzonych przestępstwem, co stanowi naruszenie zapisów § 5 ust. 4 pkt 3, w związku z § 6 <i>rozporządzenia</i>. <p>Przyczyny: brak dostatecznej znajomości przepisów <i>unpp</i> i <i>rozporządzenia</i> lub ich nieprawidłowa interpretacja lub brak rzetelności w wykonywaniu zadań;</p> <p>Skutki: ograniczenie dostępności do wiedzy wśród mieszkańców powiatu na temat funkcjonowania systemu, w związku z brakiem udostępnienia, w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących, wymaganych kart informacyjnych.</p> <p>Osoby odpowiedzialne: <i>starosta</i> jako sprawujący nadzór nad realizacją zadań wynikających z <i>unpp</i> oraz pracownik wykonujący kontrolowane zadania.</p>
Ocena kontrolowanej działalności	pozytywna z nieprawidłowościami
<p>Zalecenia/Wnioski</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁶⁶ (dalej: <i>ustawa o kontroli</i>), zalecam:</p> <ol style="list-style-type: none"> wprowadzić do umów z adwokatami i radcami prawnymi zapisy, które będą uwzględniały treść art. 6 ust. 2 pkt 4 <i>unpp</i> tj. wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiający udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej; w lokalu w Damnicy zapewnić dostęp do urządzenia pozwalającego na przenoszenie dokumentacji do postaci elektronicznej, o czym stanowi §5 ust. 1 pkt 3 <i>rozporządzenia</i>; w miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach na terenie powiatu słupskiego udostępnić karty informacyjne dot. poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, o których mowa w § 5 ust. 4 pkt 3, w związku z § 6 <i>rozporządzenia</i>. <p>Ponadto przedstawiam następujące wnioski:</p> <ol style="list-style-type: none"> W związku z nowelizacją <i>unpp</i>, a także zwiększeniem się liczby osób uprawnionych, które mogą skorzystać z porad, oraz potrzebą efektywnego zagospodarowania wszystkich dyżurów na terenie powiatu a także koordynacją umawianych wizyt, wskazane jest udostępnienie przez starostę jednego numeru telefonu, służącego do dokonywania zgłoszeń na wizyty. Przeprowadzanie przez starostę kontroli wykonywania umowy przez organizację pozarządową, o czym stanowi art. 11 ust. 8 <i>unpp</i>, czy bieżący nadzór starosty nad jakością wykonywanych zadań, w tym monitorowanie poprawności wypełniania kart pomocy oraz, czy porady udzielane są przez uprawnione osoby, stanowi ważny aspekt w wymianie informacji pomiędzy starostą 	

⁶⁶ Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.

a wojewodą. Przykładem może być fakt, że nadesłanie przez starostę informacji o zaniechaniu współpracy z daną organizacją i rozwiązanie umowy na świadczenie usług, może stanowić dla wojewody sygnał do wszczęcia postępowania w zakresie ewentualnego wykreślenia podmiotu pozarządowego z listy organizacji uprawnionych do udziału w systemie, jako nie zapewniającego odpowiednich wymagań (art. 11d ust. 12 *unpp*). Ponadto w ramach swoich kompetencji, wojewoda zleca recenzję wybranych porad w ramach nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a następnie wyniki oceny przekazywane są właściwemu staroście, celem wykorzystania ich w sprawowanej przez niego kontroli nad wykonywaniem umów przez organizacje, o czym stanowi art. 11d ust. 11 *unpp*.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 *ustawy o kontroli* proszę o przedstawienie informacji o sposobie wykonania zaleceń. Na potwierdzenie ich wykonania, **w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu**, proszę o:

- przekazanie uwierzytelnionych kopii aneksów do umów zawartych z adwokatami i radcami prawnymi, które będą stanowiły wypełnienie zalecenia sformułowanego w pkt 1;
- przekazanie dokumentacji fotograficznej, która będzie potwierdzała wypełnienie zaleceń sformułowanych w pkt 2 i 3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto proszę, **w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu**, o przedstawienie informacji o sposobie wykorzystania wniosków lub o przyczynach ich niewykorzystania, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA POMORSKI

Dariusz Drelich

WYDZIAŁ KONTROLI

POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk, tel.: 58 30 77 368, fax: 58 30 77 106
www.gdansk.uw.gov.pl, e-mail: wk@gdansk.uw.gov.pl

Strona 15 z 15

UPP - Urzędowe Poświadczenie Przedłożenia

Identyfikator Poświadczenia: ePUAP-UPP31390448

Adresat dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa adresata dokumentu: POWIAT SŁUPSKI

Identyfikator adresata: 770979683

Rodzaj identyfikatora adresata: ePUAP-ID

Nadawca dokumentu, którego dotyczy poświadczenie

Nazwa nadawcy: POMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W GDAŃSKU

Identyfikator nadawcy: bntc34p17l

Rodzaj identyfikatora nadawcy: ePUAP-ID

Dane poświadczenia

Data doręczenia: 2019-07-31T15:05:37.639

Data wytworzenia poświadczenia: 2019-07-31T15:05:37.639

Identyfikator dokumentu, którego dotyczy poświadczenie: DOK45986304

Dane uzupełniające (opcjonalne)

Rodzaj informacji uzupełniającej: Źródło

Wartość informacji uzupełniającej: Poświadczenie wystawione przez platformę ePUAP

Rodzaj informacji uzupełniającej: Identyfikator ePUAP dokumentu

Wartość informacji uzupełniającej: 45986304

Rodzaj informacji uzupełniającej: Informacja

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1 k.p.a. pisma powiązane z przedłożonym dokumentem będą przesyłane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Rodzaj informacji uzupełniającej: Pouczenie

Wartość informacji uzupełniającej: Zgodnie z art 39¹ par. 1d k.p.a. istnieje możliwość rezygnacji z doręczenia pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dane dotyczące podpisu

Poświadczenie zostało podpisane - aby je zweryfikować należy użyć oprogramowania do weryfikacji podpisu

Lista podpisanych elementów (referencji):

referencja ID-0e403f0b272eb1606c716882c46f7e3a :

referencja ID-9c09d7d869978e47f62b3f9e6e4c0184 : e-korespondencja%20przekazuj%C4%85ca%20wyst%C4%85pienie%20pokontrolne%20SP%20S%C5%82upsk.xml

referencja : #xades-id-c89c81127f5a998d7f07873234776446